

Список використаних джерел

1. Світова організація торгівлі. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/svitova-organizaciya-torgivli-sot>

2. Інформація щодо співробітництва України з Світовою організацією торгівлі. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=306813d2-01e0-433e-aceb-0df8c6006032&title=sot>

3. Україна і Світова організація торгівлі. URL: https://export.gov.ua/56-ukraina_i_sot

4. Довідка щодо результатів тринадцятої Конференції міністрів Світової організації торгівлі. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=783e70b2-4e16-4477-bec0-f42c773601eb&title=13-TaKonferentsiiaMinistrivSot>

Малица Анна Русланівна,

здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Поштаренко Інна Валеріївна,

викладач кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ

РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ПРОТИДІЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З 24 лютого 2022 року на території України запроваджено воєнний стан та особливий режим функціонування органів державної влади та органів місцевого самоврядування для підтримки спеціальних підрозділів у виконанні ними оборонних завдань. Крім того, військова агресія Російської Федерації та введення воєнного стану суттєво змінили кримінальну динаміку в нашій країні. Таким чином, під час війни відбуваються зміни і трансформації проявів злочинності.

Варто зазначити, що збройне вторгнення та напад на Україну призвели до появи нової категорії кримінальних правопорушень, які раніше були відсутні або вчинялися не часто. Внаслідок цього, політика України щодо протидії злочинності постала перед новими викликами в умовах сучасності. Це зумовлює потребу дослідження особливостей розслідування та можливості ефективної протидії правопорушенням в умовах воєнного стану.

Питання розслідування та протидії кримінальних правопорушень в умовах сьогодення висвітлювали у своїх роботах такі науковці, як Ю. В. Луценко, О.Є. Користін, І. Головюк, О. Дроздов, Г. Тетерятник, Т. Фоміна, В. Рогальська, В. Завтур та інші. Проте, зважаючи, що військовий стан в Україні триває, а злочинність зростає

в сучасних тенденціях, дане питання залишається актуальним та потребує подальших досліджень.

Ю.В. Луценко стверджує, що забезпечення розслідування кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану є постійною діяльністю органів державної влади, завданнями якої є створення правоохоронним органам шляхом нормативно-правового регулювання всіх можливостей для розслідування кримінальних правопорушень, їх технічного оснащення, організації відповідних підрозділів та підготовки для цього кадрів, своєчасного розкриття злочинів, надання правоохоронним органам інформації та методичних рекомендацій з питань боротьби зі злочинністю для розслідування та судового розгляду справ [1, с. 79].

Варто відмітити, що незважаючи на військові дії, які тривають на нашій території з 2014 року, Кримінальний процесуальний кодекс не передбачав ефективного кримінального судочинства в умовах воєнного стану, внаслідок виникла необхідність внесення змін з метою дотримання загальних принципів кримінального процесу та забезпечення належного функціонування системи кримінальної юстиції в цілому.

Таким чином, наразі трансформація правоохоронної системи в Україні має враховувати деякі аспекти оптимальної європейської моделі загальних елементів системи кримінальної юстиції та найбільш ефективних напрямків її реалізації в Україні, спрямовуючи свої зусилля на протидію злочинності, яка виникає в умовах воєнного стану.

Варто зазначити велику кількість кримінальних правопорушень, які вчиняються на території України саме внаслідок вторгнення російських військ на територію України. Таким чином, актуалізувалося питання вдосконалення правових засад діяльності Національної поліції щодо фіксації, документування та розслідування кримінальних правопорушень, вчинених російськими військовослужбовцями проти цивільного населення України. Це пов'язано з тим, що 3 квітня 2022 року Президент України оголосив про створення спеціального судового механізму для суду над причетними до злочинів проти українських громадян [2]. Результатом введення таких заходів є те, що станом на жовтень 2022 року Національна поліція зареєструвала 36 000 кримінальних проваджень за злочини, скоєні російськими військовослужбовцями та їхніми спільниками [3].

Враховуючи такий стан злочинності на території України, актуальним постає питання міжнародного співробітництва з приводу розслідування та протидії таким злочинам. Тож, в умовах воєнного

стану актуальними напрямками міжнародної взаємодії з правоохоронними структурами країн є обмін досвідом і передовими методами роботи підрозділів, що діють у системі оборони, запобігання та боротьби зі злочинністю, розкриття російського тероризму.

Зокрема, А. В. Тарасюк наголошує на тому, що особливо важливим напрямком є організація міжнародної співпраці української кіберполіції з відповідними підрозділами правоохоронних органів інших країн для протидії масштабним хакерським атакам з боку Російської Федерації, спробам російської держави розкратити дані та поширювати неправдиву пропаганду [4, с. 212]. Варто погодитись із науковцем, адже в сучасних умовах інформаційне поле постає одним із предметів агресивних дій з боку російської федерації.

Отже, державна політика щодо боротьби та протидії із злочинністю в умовах воєнного стану характеризується трансформуванням правоохоронної системи України відповідно до сучасних проявів злочинності. Варто відзначити, що криміногенна ситуація стала значно небезпечнішою у зв'язку із поширенням випадків злочинів, скоєними внаслідок збройної агресії. Таким чином, нагальною є потреба активного міжнародного співробітництва з метою протидії кримінальним правопорушенням, що також включає в себе їх протидію в інформаційній сфері.

Список використаних джерел

1. Протидія злочинності в сучасних умовах. Соціально-правові студії. 2020. Вип. 1 (7). С. 79–84.

2. Інформація офіційного інтернет-представництва Президента України від 03.04. 2022. URL: [https:// www.president.gov.ua /news/volodimir-zelenskijinicuyue-stvorenyya-specialnogo-mehaniz-74057](https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskijinicuyue-stvorenyya-specialnogo-mehaniz-74057)

3. Текст виступу Голови Національної поліції на Європейській конференції керівників поліції (EPCC) 2022 – Нові горизонти для правоохоронної діяльності. URL: <https://cn.npu.gov.ua/news/svitrovunep-znatypravdu-pro-viinu-rosii-proty-ukrainy-holova-natspolitsii-vystupuv-na-ievropeiskiiikonferentsii-kerivnykiv-politsii-erss-2022-u-haazi>

4. Тарасюк А. В. Кібербезпека України на сучасному етапі державотворення: теоретико-правові основи: монографія. Київ; Одеса: Фенікс, 2020. 404 с.